

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

VEGYES TARTALMU HETILAP.

A „Muraszombati gazdasági fiók-egylet“ s a „Muraszombati dal- és zene-egylet“ hivatalos közlönye.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési ár:
Égész évre 3 frt. Félévre 1 ft 50 kr. Negyedévre 75 kr.
Egyes szám ára 10 kr.
Előzetési pénzek és reklamátiók a kiadóhivatalhoz
(Grünbaum Márk) intézendők.

Felolós szerkesztő: **TAKÁCS R. ISTVÁN.**
Kiadó-tulajdonos:
GRÜNBAUM MÁRK.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények
a szerkesztőséghez küldendők.
Hirdetési díj: 1 hasábol petitsor egyszeri hirdetésnél 10 kr.
többszöri hirdetésnél soronként 6 kr. Bélyegdíj 30 kr.
Nyilnter petitsora 25 kr.

A lutri.

Ebben a „tejjel-mézszel folyó Kanaánban,“ a hol „zsírjában fult meg a nép,“ elértek azon időt, mikor az okos *körüllátó ember* észre veszi, hogy a takaró rövidül; és mivel jól tudja, hogy „addig nyújtózkodjál, a meddig takaród ér“ csigamódrá bebukik szerény otthonába, *kiadásait lehetőleg alászállítja, igényeit okoszerűen kevesbiti.*

A mi örégeink szomorodott szívvel sóhajtanak fel: hej nem így volt ez hajdanában! s mi természetesebb, mint az, hogy az újabb nemzedék sóvárog a multak után. Éji álmát megrabolja egy-egy gondolat, töprenkedik naphosszat, légvárat épít légvár után, s látva nagy-uraitukat, felsóhajt: hej mi szép gazdagnak, függetlennek lenni, a szolgálak alázas bókólasát fogadni, egy névvel, vagy tekintélyvel birni. De elfeledi, hogy a közműves csak hosszú fáradozással építi fel, a házat, mely véd hideg s meleg ellen, mely fésze a csendes családi örömeknek, melylyel nem versenyezhet sem a hírnév, sem a pénz; mert ezek ritkán szereznek boldog lelki megnyugvást.

Feledi a szerencsétlen, hogy csak a *beülételes s kitartó munka sarkköve a jólétnék.* Felébred benne egy rögöszme, hogy neki gazdagnak kell tennie — *dolog nélkül.* Betekint erszényébe s belép egy botba, hol a *szerecsent árulják s tán az utolsó fillérjét* Fortuna istenasszony ölebe dobja.

S nem is egyedül maga van itt, egész serege a szerecsenvadászoknak vonul el mellette; látja a földmivest, az iparost, a kereskedőt, az értelmiségi osztályt is képviselve, az öreg botorkáló asszonytól le az iskolásgyermekig, mind alig várhatja, hogy meg-

menekülhessen krajczárjaitól, szép forintosaiktól.

Az az öreg asszony az ő mankóival vonszolta magát idáig, szép kortért, már szép somma pénz hozott Fortunának, de ez mindössze is csak nyomoru 16 forinttal ajándékozta meg; hej ha meg volna az az egypár száz forintra menő összegcseske, nem kusorogna most a rideg szobában száraz kenyér mellett!

A munkás amint pénzt kap a kezébe, először is a lutriba szalad, aztán a keresmába. A szegény család feje titkon rakja a számokat a felesége tudta nélkül, a feleség a férj tudta nélkül. A pingo üzletvilágban hitelvesztett kereskedő is előszedi remegő kezekkel az ő „riskontó“-ját, hiába, nem fordul át szerencse kereké, tovább siet, szidva Istent és az embereket.

S mit látunk ma, midőn a Farkas Menyhért-féle felmüllös ternő hire járja át az ország minden zugát? A játék ördöge szállja meg a lutrisok lelkét s abban a rut lábzan, a legocsmányább szenevedéj-rejtojen Istenhez fordulnak lázas imákkal, hogy adjon nekik is nyeresémet a kis lutri, ha nem is felmüllöt, de legalább százezer forintocskát. . .

A lutri az ördög kereké. A ki egyszer hatalmába került, az ki nem szabadul onnan s vagy belevész, vagy borzasztó csalódsznak teszi ki magát. Elveszti életkedvét, csak egy gondolatnak él, a munkához nem lát; a munka kevesbedtével egy jövedelem, az életszükségletek naponkint követelőleg állanak elő, ráter az ily áldozat a titlott szerzési módokra; meghal erkölcsileg, megmetyeljezi a társadalmat, aláassa övéinek jövőjét, boldogságát, jó nevét, becsületét.

Erről beszéljenek egyházaink szóinkai,

bizonyítsák be a népnek, hogy ők a butaságnak áldozatai; mutassák ki számokban, hogy 50 ezer ember közül csak egynek lehet véletlenül nyerési esélye és bizonyítsák be, hogy a ki pénzt lutriba viszi, az önmagát csalja meg.

A felmüllös ternő nyerője a börtönben ül, fényes bizonyosságul annak, hogy a lutrizás szenevedéje a bün fertőjébe sülyeszti az embert. De különben is hány ember mondhatja el magáról, hogy a lutri által lett gazdaggá? az ily uton felgazdagodott egyén mindenkor beigazolja a magyar nemzet e találó közmondását: „eből jött vagyon eből meg.“

És e *legdurvább hazárdjátéknak anyagi hasznát az állam huzza;* a költségtetesí rovatokban évről-évre ott szerepelnek a szegény emberek, a gazdagodni vágyás fűléréi néhány millió képeben.

„Nincs az államjöveldelmi források között — ugymond a derék Szepessy a lutriról — egy sem, mely a nép erkölctelenedésére oly káros hatással lenne, mint a sorsjáték.“

A pénzügyminiszter azért fölütte átvös dolgot cselekednék, hogy ha fokozatosan megszüntetné a lottót, más módon keresvén fedezett e jövedék csökkenésért.

Gazdasági munkamutató az esztendő minden hónapjára.

Augusztus.

A házban és a ház körül. A magnak való őzei gabona esepeltetik, és jól kitisztogatattik. A tavaszi lentőresnek most van az ideje. Szárogatásánál vigyázni kell, ne-hogy tűz támadjon. Télre tojást e hónapban kell összegyűjteni, — mert tapasztalás szerint e havi tojás áll el legjobban.

STARCSA

Annyi szenevedés után.

— Elbeszélés. — (Folytatás.)

„Jó tulajdonságok egy kőmben“ — vélekedék Szentgyörgyi, kinek akkor Domszörgyhi előadá vesélyes, kalandos tervét, hogyan akarja megtréfálni az ellenséget.

Néhány percz múlva oldalafordulatra mentek a maúv-*re-t* előcségit az ez alatt kitört vihar, mely a léptek zaját elnyomá.

„Halt wer da“ — riadt fel az előrs elővgyávalat felálmosan, átázza a pokoli időben s előre szegő fegyverét.

Szentgyörgyi szólt hozzá katonás szigorral tösgyökerekes bécsi kiejtésel, s a börgi azótt német előrsöt felváltatá kettőzött magyar előrszel s a vitézt utasítá, hogy lépjen a sorba.

A német előrs várva az őrjárat közeletét, azon hiten volt, hogy csakugyan saját táborából jött az őrjárat és minden kétség nélkül a sorba állott.

E pillanatban tíz izmos kéz nyomását érzé, szájt betömtek s hátulról kezeit, lábait azonnal hurok közt talalta.

„No ezzel végeztünk — szólt a Jánosnak nevezett, ott termett kém — azon jó hirt hozva, hogy az őrjárat most már elmarad, mert űlik a holnapi diadal torát a német tiszturak, isznak erősen a medve bőrére, hanem fektessük le há-

tára a vógrt, hadd elmékedjék a dolgok soráról egy kicsit.“

Ily módon végeztek minden előrszel, kiket megkötözve szekérré raktak s Fidesz alatt a magyar táborba vittek.

Domszörgyhi örömmel nyitott be a vezérkar sátorba s kihívta az ott találtakat a német előrsök irtózasat boszankodására, kik a hallatlan megtréfáltatást csak most értették át teljességgel. „No bajtársak — szólt Domszörgyhi — most csak embereket nemlém, még virradtig el kell magukat száncolniuk, mert késő lesz minden. Kérmele teljesítve lón, rögtön két század ment vele.“

Szakadó esőben folyt a sáncmunka, de készen lettek a hajnal mosolygására.

A mint ptyamalódt, a haragos felhők elvonultak a láthatárról, a felkelő nap aranyugárai már a háromszínű zászlót csokolták a domb tetőjén, a hajnali szellő szerelmesen ölelkezett össze a lobogóval.

A mi Jánosunk is fölébredt, ha ugyan aludt, a német táborban s szokott egykedűséggel mérte a szilvapalinkát a legényeknek.

Törődött is ő vele, hogy a fekete-sárgánál is furesább arczszíneket látott, midőn a táborban észrevették, hogy a szélső halom a magyarok birtokában van.

Hogyan lehetett ez, hisz az ő előretolt őrszemek állottak ott őrt? és azok nincsenek sehoh a táborban.

A kérdés azonban náluk megfejtelten maradt.

Fél óra múlva már bőnből az ágyu. Ifju honvédeink harezias tűzét rendkívül fokozá a halom mulatságos elfoglalása.

A vezéri kar az elfoglalt tér előnyeit számításba véve, nem felede a hareziaságot, sem a győzelem iránt nem kélkedett.

Öt ezer emberből állott a honvéd-tábor, tizenkétezer német nyomult ellene.

Domszörgyhi derék kéme előrelá a hadi tervet, mely szerint a jobb szárnyuk volt feladata megtámadni a magyarokat.

Honvédeink a támadást megelőző, reajok robantak a két szárnnyu dühös elszántággal, a meglepet ellenség alig tért magához, hogy valamiképp rendezetten fogadja a heves megtámadást.

Az ellenség sereg zöméa még nagyobb boszankodást szült, hogy tervekük így fűstbe mentek, a támadni szándékozók voltak a védelemre kényyszerítve.

A megzavart német jobbszárnny két század erősbítést nyert: ez alatt a balszárnny is ropogott a puská, folyt az üdöklő harez, a csatlarend jobbra-balra hullamzott, de az ütöközet sorsa öt órai véres küzdelem daczára is kétes volt.

Az ellenség utolsó tartalékát bocsátotta a miénk ellen, a kik szuronyi szegzeve robantak a németekre.

Az új pihent erő elhatározó tért nyert, hal felől egyszerre bekerített tartihattak tözesen előnyomult honvédeknek, így aztán mégis hátráltak, egymásután adták fel állásaikat.

A mi támadó jobb szárnnyu meggyengülve, sebesültjeit és halottait hátrahagyva futásnak eredett.

